

BEZIELING in de omgang met God.

Inleiding voor de Protestantse Kerkdag Zeeland op zaterdag 12 november 2005

Jurjen Beumer

Overall wordt opeens gesproken over 'bezieling', logisch, héél logisch, want we leven in onzekere tijden, op een breuklijn in de geschiedenis lijkt het. Welke kant gaat het op? Een wereld in voortdurende barensoed. God nog aan toe; alweer een immense ramp ergens in de wereld, of wanhopige asielzoekers die verbranden in hun cellen, en dan heb ik het nog niet eens over jou, en jou, je persoonlijke leed - heel vaak opgelopen in relaties. God, komt er nog wat van? Of laat Jij ons ook in de steek? En daardoor, door al deze vragen die als eb en vloed tegen ons bestaan slaan, komt onze ziel droog te staan. De motor in ons, onze 'drive' gaat haperen. Om ons heen giert de wind van angst en moeheid, de laatmoderne mens is een eenzame eenling geworden, het zoute zand van het strand smaakt bitter op onze lippen. Wat rest is vertier en vermaak. De eindeloze verveling op de tv, de pulp die bijna elke weg naar onze binnenkant blokkeert.

'Wat baat het een mens de hele wereld te winnen, maar schade te lijden aan de ziel.' (Marcus 8,36)

Deze tekst is zo waar, zo herkenbaar ook. Degene die deze zin uitspreekt weet *uit ervaring* dat wanneer ons dagelijks leven geen diepgang heeft, we aan oppervlakkigheid kapot gaan.

Want was is oppervlakkigheid?

Dat je wel bestaat, maar niet lééft,

dat je er wel bént, maar dat je levensvreugde onder nul is geraakt.

Je mag dan een ziel hebben, maar die ligt als een ongebruikt en vals geworden instrument in jou. Je leeft dan aan de oppervlakte. Je lijdt dan schade, je hebt averij opgelopen, je moet nodig naar een scheepswerf. Je hele levens'plaatje' moet dan in het droogdok, in de revisie.

Wat denkt u dat de diagnose is als wij onze wereld ter observatie in een droogdok zouden liggen?

Dat inderdaad onze binnenkant is aangetast door alg en roest, dat al het vuil van de wereld ons is gaan aankleven, dat onze cultuur frisheid mist, dat het ware, goede en schone met dikke lagen modder is bedekt. Dat is geestelijk leven lieve mensen, zelfonderzoek, proberen opnieuw 'ziel' in je te voelen dwars door al die aangekoekte lagen heen. Want bezieling en veerkracht heb je ergens diep in je donder. De 'baas' van het droogdok weet dat, want ooit heeft hij jou zelf gemaakt. Je bent geschapen in vreugde en uit vreugde, dat is je kentekenbewijs, gegrift in de diepte van je ziel, met de handtekening van de Eeuwige zelf aan je afgegeven.

Geestelijk leven (of spiritualiteit) is niet een leven zijdelings van de heirbaan van het leven, maar er middenin. Het gewone en gewonde leven van alle dag, jouw leven dus, kan opnieuw de glans van de eerste scheppingsdag krijgen, een licht dat je aanstoot in de morgen en waarmee je vol vertrouwen de nacht in gaat. De 'verborgen omgang', het is een ander woord voor spiritualiteit, gebruikt door protestantse bevindelijken en katholieke mystici. 'Verborgen omgang', een veelzeggend begrip: 'verborgen' omdat je niet met je zielenleven te koop hoeft te lopen; en 'omgang', omdat je moe-geworden ziel altijd gemeenschap heeft en zoekt met Degene die jouw ziel voedt. 'Gods verborgen omgang vinden / zielen waar zijn vrees in woont.' (psalm 25, berijmd). Dat zijn geen 'zielen', levende wezens die bang zijn (vrees), maar die ontzag hebben en eerbied voor de altijd aanhoudende Stem van liefde die in hen klinkt.

'Ziel', dat is je totale bestaan, 'ziel' is hoe jij je manifesteert, hoe je denkt, handelt en voelt. Jouw ziel is jouw kompasnaald in je die altijd de richting zoekt van Degene die ziel van jouw ziel is, God zelf. En dan de verrassende ontdekking dat jij rusteloos zoekende al gezocht bént lang voordat je begon te zoeken. Dat is het grote geheim van het bijbelse geloof. Hiervan getuigen de schriften en de grote geestelijke leiders door de eeuwen heen. Het ongekende, dat Degene die jouw kompasnaald naar zich toetrekt wérkt en is ... alleen jouw naald moest worden doorgesmeerd op de scheepshelling van de toekomst.

En kijk toch wat er nu gebeurt!, nu je ziel het contact heeft hersteld met haar Oorsprong. Onherroepelijk word je nu terug gewezen naar je zielsverwanten, je medemensen, je soulmates. Mensen in nood - wereldwijd, in je stad of dorp - laten je niet meer los, zij die s.o.s, save our souls, roepen, daar heb je extra aandacht voor gekregen. Ze gaan je ter harte omdat God hun zielen bemind en dichtbij hen is. Kemal uit ons noodhuis, hij kwam om het leven in zijn cel tijdens de brand op Schiphol. Wie was bij hem in de vuurzee? U God, ja toch? Paul die sprong van het dak van een parkeergarage. Wie was er om hem op te vangen? U Christus, ja toch? Ja, wij ook, maar onze onmacht was er en onze gewonde zielen na de beide drama's.

Kerken, geloofsgemeenschappen, vormen kleine kernen van bezielde hoop. Het zijn plekken waar mensen hun ziel in revisie kunnen geven, waar in lied en gebed aan jouw leven diepgang wordt gegeven, waar je blij en vrolijk wordt, waar je je niet laat kisten door de meedogenloze feiten van krant en tv. Kerken zijn scheepswerven, droogdokken, waar je even op adem mag komen, waar tegen jou gezegd wordt dat je een bemind mensenkind bent. Zo wordt er aan jou en mij gewerkt en geschaafd, geschuurd en geplamuurd naar het model van die Ene mens, de Énige tot nu toe, Christus zelf. Je Schepper is altijd met je bezig. Hij tilt je uit de wateren van woest en ledig en wast alle vies en vuil van je af. Je staat weer aan land, luctor et emergo, je wrijft je ogen uit. Het is goed, het wordt goed, ooit! Dat deze bezieling altijd bij ons mag zijn!

©jyb, Haarlem